

Toespraak Lieven Danneels, voorzitter VARIO

Nieuwjaarsreceptie 18 januari 2024

Beste genodigden, beleidsmakers, collega's,

Beste vrienden,

Ook al zijn we een adviesraad voor innovatie, toch houden we bij VARIO graag vast aan goede tradities. Daarom wil ik beginnen met jullie een heel mooi, gezond en succesvol nieuw jaar te wensen. Ik blik met jullie graag even terug op het afgelopen jaar en kijk vooruit naar wat het nieuwe jaar zal brengen.

Tot de hoogtepunten behoren voor mij zeker onze internationale VARIO-activiteiten, zoals de studiereis naar Singapore, in maart. Ik vind het belangrijk om met VARIO een internationale blik te hanteren en om te leren uit succesvolle internationale innovatie-ecosystemen wereldwijd. Daartoe behoort Singapore zonder twijfel. De geleerde lessen nemen we waar relevant mee in onze adviezen. Dat Singapore ons als een volwaardige partner ziet, blijkt uit het tegenbezoek in september van A*STAR, een soort Singaporese super-SOC. A*STAR kwam inspiratie opdoen voor de opmaak van het nieuwe vijfjaarlijkse Research, Innovation and Enterprise plan van de Singaporese overheid voor 2026-2030. VARIO bracht de top van VLAIO, EWI, VITO en VIB samen om het Vlaamse ecosysteem toe te lichten en ervaringen uit te wisselen.

In Europees verband is VARIO actief lid van het netwerk van Europese Science and Innovation Councils. We weten allemaal dat Europa meer en meer impact heeft op ons beleid. Nu België het voorzitterschap voor de volgende 6 maand op zich neemt, is dit nog belangrijker. In november ontvingen we onze collega's voor de jaarlijkse herfstmeeting. Als centraal thema kozen we de strategische oriëntatie naar het EU-beleid. Zowel VARIO als onze Nederlandse collega's van de AWTI publiceerden in 2023 daarrond een advies.

In lijn met onze vroeger adviezen om vanuit de Europese adviesraden meer en luider een gezamenlijke stem te laten horen op de Europese fora, werd afgesproken om met alle councils een gezamenlijk statement op te stellen over het belang van het aantrekken van internationaal STEM-talent. VARIO zal binnenkort samen met de AWTI hiertoe het initiatief nemen.

In 2024 krijgen we tal van verkiezingen, traditioneel het moment voor ons memorandum dat we voorstelden in het Vlaams Parlement. Het memorandum bevat de belangrijkste boodschappen van VARIO aan de toekomstige beleidsmakers in het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering.

Wie op het colloquium was, zal misschien ontgoocheld zijn dat ik zelf deze toespraak houd en niet mijn avatar die vloeiend meertalig is. We begonnen 2023 al met een kwinkslag, met een haiku geschreven door ChatGTP. 2023 was duidelijk het jaar van de doorbraak van (generatieve) AI. In een scenario-oefening die we deden in het kader van het memorandum, schatten we de rol van deze en andere technologieën voor het vormgeven van onze toekomst hoog in.

De wereld om ons heen is volatiel, onzeker, complex en ambigu (VUCA). De centrale boodschap in ons memorandum is dat ons hierop voorbereiden en succesvol blijven in de toekomst, enkel mogelijk zal zijn door *meer impact te creëren door excellentie in innovatie en ondernemerschap*. Dat is ook de titel van ons memorandum.

Onder impact verstaan we een verhoging van onze productiviteitsgroei op verschillende manieren, door innovatie, digitalisering, maar ook door sterk onderwijs, door in te zetten op een circulaire economie, enzovoort. Productiviteitsgroei zal toelaten om meer financiële middelen te genereren, waardoor nieuwe investeringen blijvend mogelijk zijn, vooral in innovatie en infrastructuur, en om daarmee de nodige transities te realiseren. Het inzetten op een hoge toegevoegde waarde om over meer investeringsmiddelen te beschikken, is één van de lessen die we onthouden hebben uit Singapore.

De aanbevelingen uit het VARIO-memorandum moeten ons in staat stellen om de positie van Vlaanderen als één van de meest innovatieve regio's ter wereld te behouden en via ondernemerschap ook te verzilveren.

De Vlaamse verkiezingen betekenen ook dat hier volgend jaar wellicht een VARIO-raad staat met andere leden én een andere voorzitter, maar dat houdt ons niet tegen om zolang ons werk onverminderd verder te zetten en onze agenda voor 2024 is niet minder ambitieus dan gewoonlijk.

We hebben ons advies bij de conceptnota van de Vlaamse Regering over het Europees industriebeleid klaar en dat zal binnenkort publiek gemaakt worden..

Ook voor begin dit jaar is de afronding van het advies over transformatiegericht innovatiebeleid. Dat is een advies met een uitgebreid en diepgaand analyserapport. Transformatiegericht Innovatiebeleid is een nieuwe generatie van innovatiebeleid gericht op economische en diepe maatschappelijke systeemveranderingen. Belangrijk daarbij, en nieuw voor Vlaanderen, is dat er niet alleen aandacht is voor de opbouw van nieuwe systemen (innovatie), maar ook voor de afbraak van gevestigde, niet-duurzame systemen (exnovatie).

Verder willen we ons in 2024 buigen over hoe we in Vlaanderen Internationaal ambitieus ondernemen kunnen versterken.

We willen ook een aantal thema's uit het memorandum verder uitdiepen:

- Eerst en vooral hoe we de productiviteitsgroei in Vlaanderen kunnen versterken.
- Ten tweede hoe we win-win samenwerking kunnen opzetten met snelgroeiende lage- en middeninkomens landen via innovatie.

Tot slot zullen we onderzoeken of, in lijn met internationale trends, er in Vlaanderen in vergelijking met enkele decennia geleden minder baanbrekend onderzoek gebeurt dat wetenschap en technologie in nieuwe richtingen duwt.

Ga zeker eens kijken op onze website, daar vind je al onze adviezen, en schrijf je in voor onze nieuwsbrief mocht je die nog niet ontvangen. Beide zijn in 2023 grondig vernieuwd.

Om af te sluiten wil ik graag iedereen die hier aanwezig is bedanken, en in het bijzonder degenen bij wie we terecht konden voor input voor onze adviezen. Bedankt voor de bereidwilligheid en het enthousiasme waarmee jullie zijn ingegaan op onze consultaties.

Laat ons klinken op 2024 dat een spannend maar hopelijk ook boeiend jaar belooft te worden.

